

บันทึก

เรื่อง การตีความมาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑

แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กส.๐๗๐๔/๑๘๖๗๗ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๑๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอให้พิจารณาให้ความเห็นตามข้อหารือของกระทรวงการคลัง ในปัญหาเกี่ยวกับการตีความบทบัญญัติ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ โดยมีข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

(๑) กรมศุลกากรได้จำหน่ายซุงไม้สักของกลางที่มีผู้ลักลอบนำมาจากต่างประเทศโดยหนีภาษีศุลกากร จำนวน ๙๖๕๒ ท่อน ให้แก่ผู้ซื้อในราคา ๑๕ ล้านบาท ผู้ซื้อได้ชำระเงินแล้ว ๑๐ ล้านบาท ยังคงค้างชำระอีก ๕ ล้านบาท ผู้ซื้อไม่ยอมชำระเงินที่ค้างโดยอ้างว่าการขนย้ายไม้รายนี้ต้องมีใบเบิกทางกำกับ และการนำไม้ดังกล่าวเข้าแปรรูปไม้ต้องได้รับอนุญาต เมื่อยังไม่ได้รับอนุญาตทำให้ไม่อาจนำไปขายต่อได้ จึงยังไม่มีเงินชำระให้แก่กรมศุลกากร กรมศุลกากรจึงได้หรือมายังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๒) กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเห็นว่า ปัญหาที่ว่าไม้ที่นำมาจากต่างประเทศจะต้องมีใบเบิกทางหรือไม่นั้น กรมอัยการเคยชี้ขาดให้คดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องว่ามีไม้ที่ทำออกตามใบอนุญาตหรือที่ทำออกโดยไม่ต้องรับอนุญาตในป่าประเทศไทยไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องออกใบเบิกทางกำกับ จึงอาจนำไม้เคลื่อนที่ไปได้โดยไม่ต้องมีใบเบิกทาง ส่วนที่เจ้าของไม้มีความประสงค์จะขอให้ทางราชการออกใบเบิกทางให้ได้หรือไม่นั้น กรมป่าไม้ยังมีข้อสงสัย สำหรับปัญหาเรื่องการแปรรูปไม้ นั้น กรมป่าไม้เห็นว่าไม้ที่นำมาจากต่างประเทศหากเจ้าของไม้จะทำการแปรรูปไม้ของตนเองย่อมได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตแปรรูปไม้ ดังที่กรมอัยการได้ชี้ขาดในคดีไว้แล้วเช่นกัน แต่หากจะนำเข้าแปรรูปในโรงงานแปรรูปไม้ ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งเมื่อพิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว กรมป่าไม้เห็นว่าไม่อาจนำเข้าแปรรูปได้

(๓) อย่างไรก็ตาม กรมป่าไม้เห็นว่าข้อหารือของกระทรวงการคลังเป็นปัญหาข้อกฎหมาย จึงได้ขอให้กรมอัยการพิจารณาให้ความเห็น แต่กรมอัยการอ้างว่าการตีความหรือแปลกฎหมายอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกฤษฎีกา

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นว่า

(๑) ไม้ที่นำมาจากต่างประเทศเมื่อเจ้าของไม้ยื่นคำขอรับใบเบิกทางกำกับในการเคลื่อนที่ พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกใบเบิกทางให้ได้หรือไม่

(๒) ไม้ที่นำมาจากต่างประเทศถ้าจะนำเข้าแปรรูปในโรงงานแปรรูปไม้ ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้จะมีความผิดตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า ในปัญหาที่หนึ่งนั้นเมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๓๘^๑ และมาตรา ๓๙^๒ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ จะเห็นว่า การที่ผู้ใดนำไม้เคลื่อนที่ต้องมีใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับนั้น กฎหมายบังคับเฉพาะการนำไม้ที่ทำออกตามใบอนุญาตเคลื่อนที่ภายหลังที่ได้นำไปถึงที่อันระบุไว้ในใบอนุญาต หรือการนำไม้ที่ทำออกโดยไม่ต้องรับอนุญาตเคลื่อนที่ภายหลังไปถึงด่านป่าไม้ด่านแรกแล้วเท่านั้น ซึ่งหมายความว่าต้องเป็นไม้ที่ทำออกจากป่าในประเทศไทย เมื่อปรากฏว่าไม้ตามกรณีที่ทำรื้อนี้เป็นไม้ที่นำมาจากต่างประเทศมิใช่เป็นไม้ที่ทำออกตามใบอนุญาต หรือไม้ที่ทำออกโดยไม่ต้องรับอนุญาตแล้ว ไม้ดังกล่าวจึงไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ การที่เจ้าของไม้ นำไม้ดังกล่าวเคลื่อนที่ จึงไม่ต้องมีใบเบิกทางกำกับแต่อย่างใด และเมื่อไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบเบิกทางสำหรับในกรณีอื่นนอกจากตามมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ ดังกล่าวแล้ว หากเจ้าของไม้รายนี้จะยื่นคำขอรับใบเบิกทางกำกับในการนำไม้เคลื่อนที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ก็ไม่มีอำนาจที่จะออกใบเบิกทางกำกับกับการเคลื่อนที่ไม้ดังกล่าว

สำหรับปัญหาข้อที่สองนั้น โดยนัยเกี่ยวกับความเห็นในข้อที่หนึ่ง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ไม้ตามปัญหาที่ทำรื้อนี้เป็นไม้สักที่นำมาจากต่างประเทศมิใช่ไม้ที่ขึ้นอยู่ในราชอาณาจักรไม้ดังกล่าวจึงไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เช่นกัน ดังนั้น เจ้าของไม้ย่อมนำเข้าแปรรูปในโรงงานแปรรูปไม้ได้ และผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ย่อมทำการแปรรูปไม้ดังกล่าวได้โดยไม่เป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๕๐^๓ และมาตรา ๕๑^๔

^๑ มาตรา ๓๘ บทบัญญัติในส่วนนี้ให้ใช้บังคับถึงการนำไม้ หรือของป่าเคลื่อนที่ต่อไปภายหลังที่

(๑) นำไม้หรือของป่าที่ทำออกตามใบอนุญาตไปถึงที่อันระบุไว้ในใบอนุญาตแล้ว

(๒) นำไม้ที่ทำออกโดยไม่ต้องรับอนุญาตไปถึงด่านป่าไม้ด่านแรกแล้ว

^๒ มาตรา ๓๙ ผู้ใดนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ ต้องมีใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไปด้วยตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง

^๓ มาตรา ๕๐ บทบัญญัติแห่งมาตรา ๔๘ มิให้ใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การกระทำเพียงเลื่อย ตัด ลิด ขุด หรือถากซ่อมไม้ เพื่อทำเป็นซุงท่อน ไม้เหลี่ยม โกลน ไม้เรียว โกลน เสาถาก หรือหมอนรด หรือเพื่อทำไม้พื้น หรือทำไม้เผาถ่าน หรือเลื่อยผ่าเพียงเพื่อความจำเป็นในการชักลากในเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ระบุไว้ในใบอนุญาตทำไม้ ให้กระทำการนั้น ๆ ได้ และผู้รับอนุญาตได้กระทำการนั้น ๆ ก่อนนำไม้เคลื่อนที่จากบริเวณต่อไม้

(๒) การแปรรูปไม้ที่แปรรูปมาแล้วจากไม้ซุง หรือไม้ท่อนที่มีใช้เพื่อการค้า

(๓) การมีไม้แปรรูปไว้ในครอบครองที่มีใช้เพื่อการค้าโดยมีหลักฐานแสดงว่าได้มีนั้นมาโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตุลาคม ๒๕๑๗

-
- (๔) การแปรรูปไม้ หรือมีไม้แปรรูปไว้ในครอบครองที่มีไม้หวงห้าม
- (๕) การแปรรูปไม้โดยใช้แรงคนที่มีใช้เพื่อการค้า จากไม้หวงห้ามที่ยังมิได้แปรรูป โดยมีหลักฐานแสดงว่าได้ไม้นั้นมาโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้
- “ มาตรา ๕๑ ผู้รับอนุญาตตามความในหมวดนี้ จะมีไม้ไว้ในครอบครองในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตของตนได้แต่เฉพาะไม้อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้
- (๑) ไม้ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าเสร็จสิ้นแล้ว หรือถ้าเป็นไม้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำการแปรรูปได้ก่อนชำระค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่าโดยมีหนังสืออนุญาตของอธิบดีกรมป่าไม้ และมีรอยตราอนุญาตประทับไว้แล้ว
- (๒) ไม้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำได้โดยไม่ต้องเสียค่าภาคหลวง และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับตราแสดงว่าเป็นไม้ที่ทำได้โดยไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงไว้แล้ว
- (๓) ไม้ที่ได้รับซื้อจากทางราชการป่าไม้ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับตรารัฐบาลขายไว้แล้ว
- (๔) ไม้แปรรูปของผู้รับอนุญาตตามความในหมวดนี้ และมีหนังสือกำกับไม้แปรรูปของผู้รับอนุญาต หรือใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไว้เป็นหลักฐาน